

LIETUVOS PACIENTŲ ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ TARYBA (LPOAT)

Europos pacientų forumo ir Tarptautinio pacientų organizacijų aljanso narė

Įm. kodas 195756130, Gedimino pr. 28/2-404, LT-01104 Vilnius; tel. (8-5) 2620783, faksas (8-5) 2610639, mob. 8 652 11555; internetas: www.pacientutaryba.lt; el. paštas: info@pacientutaryba.lt; atsisk. sąskaita LT15 7044 0600 0098 0983, BIC: CBVILT2X, AB SEB bankas

LR sveikatos apsaugos ministerijai

Originalas paštu siunčiamas nebus

2016-02-29 Nr. 16-05
Į 2016-02-23 Nr. (1.1.20-30) 10-1777

DĖL PRIORITETINĖS TEISĖKŪROS INICIATYVOS

Lietuvos pacientų organizacijų atstovų taryba (LPOAT) gavo LR sveikatos apsaugos ministerijos 2016-02-23 raštu Nr. (1.1.20-30) 10-1777 parengtos prioritutinės teisėkūros iniciatyvos „Iš naujo reglamentuoti sveikatos priežiūros veiklą vykdančių subjektų paslaugų apmokėjimą. Svarstyti galimybę nustatyti priemokas už asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą“ numatomo teisinio reguliavimo prioritетinių teisėkūros iniciatyvų poveikio vertinimo pažymą (toliau – Pažyma) ir nusiuntė ją visoms LPOAT narėms, t. y. Lietuvoje veikiančioms 27 pacientų organizacijoms, susipažinti ir kad jos pateiktų pastabas bei pasiūlymus. Pateikiame Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybos apibendrintas esmines pastabas ir siūlymus.

LPOAT, įvertinusi esamą sudėtingą ir įtemptą finansinę sveikatos priežiūros sektoriaus situaciją, senėjančią ir vis daugiau išteklių sveikatos priežiūrai reikalaujančią visuomenę, atsižvelgdama į kitų Europos valstybių patirtį, finansuojant nacionalines sveikatos sistemas, mano, kad yra būtina ieškoti galimybių iš esmės didinti sveikatos sistemos finansavimą. Atsižvelgiant į tai, kad šalies biudžetas bei kiti viešieji ištekliai yra riboti ir jų poreikis nuolat auga tiek sveikatos priežiūros, tiek kitų sričių, pavyzdžiui, švietimo, kultūros, šalies krašto apsaugos poreikiams patenkinti, yra būtina ne tik skirti daugiau lėšų sveikatos priežiūrai nuo šalies bendrojo vidaus produkto (BVP), bet ir pritraukti papildomų lėšų į sveikatos priežiūros sektorių, siekiant užtikrinti tinkamą ir kokybišką Lietuvos gyventojų sveikatos priežiūrą šiais būdais:

1. sudarant tinkamas mokesčines sąlygas ir įvedant realų Papildomą (savanorišką) sveikatos draudimą Lietuvoje, kuriuo galėtų savanoriškai draustis sveikatą tiek fiziniai asmenys, tiek juridiniai asmenys drausti darbuotojų sveikatą. Papildomu sveikatos draudimu apsidraudusiems ar apdraustiems gyventojams šis draudimas kompensuotų priemokų našta;
2. neoficialius mokėjimus ir nelegalius atsiskaitymus už asmens sveikatos priežiūros paslaugas keičiant oficialiomis priemokomis, kartu užtikrinant apsauginius mechanizmus socialiai pažeidžiamiems gyventojams (vaikams, nėsčiosioms, mažas pajamas turintiems ir nedirbantiems pensininkams, neįgaliesiems bei sunkiomis, gyvybei pavojingomis lėtinėmis ligomis sergantiesiems ir pan.), t. y. gyventojams, kurie dėl sunkios pragyvenimo būklės ar susiklosčiusių kitų aplinkybių nėra pajėgūs mokėti priemokų, priemokas už sveikatos priežiūrą turėtų kompensuoti valstybė. Gyventojai, kurie finansiškai yra pajėgūs prisidėti papildomai prie sveikatos priežiūros finansavimo, turėtų galimybę oficialiai primokėti už paslaugas, tačiau būtina tuo pačiu griežtai naikinti nelegalius mokėjimus už paslaugas. Tai ne tik sudarytų galimybes pritraukti papildomų lėšų, būtinų užtikrinant gyventojams orią bei kokybišką sveikatos priežiūrą, sveikatos apsaugai, bet ir iš esmės prisidėtų skaidrinant sveikatos apsaugą, mažinant korupciją ir

nelegalius mokėjimus už paslaugas, kas būtų ženkliai efektyviau už šiuo metu vykdomas neefektyvias parodomasias korupcijos prevencijos programas ir akcijas.

LPOAT įvertino pateiktą Pažymą ir pritaria Pažymoje teikiamai Pirmajai alternatyvai (pritraukiant papildomų lėšų, įvedant priemonių už sveikatos priežiūros paslaugų teikimą aiškiai sureguliuotą mechanizmą bei racionalizuojant lėšų objektyvų paskirstymą medicinos įstaigoms, kartu užtikrinant pacientų teisę rinktis gydymo įstaigą ir gydytoją, prisimokėti už jam suteikiamas sveikatos priežiūros paslaugas, kartu užtikrinant jam priklausomą valstybės (biudžeto ar privalomojo sveikatos draudimo) kompensavimo už sveikatos priežiūros paslaugas dalį). LPOAT pritaria ir Antrojoje alternatyvoje siūlomiems administravimo mokėjimams, kaip galimiems priemonių įvedimo mechanizmams, tačiau nesupranta, kodėl šios dvi (Pirmoji ir Antroji) alternatyvos svarstomos ir teikiamos atskirai, ypač kai Antroji alternatyva yra tik vienas iš priemonių įvedimo ir administravimo būdų, todėl siūlo šias abi alternatyvas derinti.

LPOAT nepritaria teikiamai Trečiajai alternatyvai, kaip nieko nekeičiančiai alternatyvai ir neturinčiai ateities, nes ji remiasi tik viešųjų finansų didinimu, kas yra nerealu, įvertinus nuolat augančius senėjančios visuomenės poreikius moderniai, brangiau kainuojančiai sveikatos priežiūrai, kartu augant viešųjų finansų poreikiams ir kitiems sektoriams (švietimo, kultūros, krašto apsaugos, kt.). Trečioji alternatyva nesprendžia esamos sudėtingos finansinės sveikatos apsaugos situacijos, ji neperspektyvi ir tik įtvirtina „nieko nedarymo“ principą.

LPOAT įsitikinusi, kad Lietuvos sveikatos priežiūroje būtina esminė reforma tiek finansavimo srityje, siekiant pritraukti daugiau finansinių išteklių, tiek organizavimo srityje, siekiant efektyvesnio finansų panaudojimo, kad kuo daugiau Lietuvos pacientų galėtų gauti reikalingas aukštos kokybės sveikatos priežiūros paslaugas, tiek pacientų teisių užtikrinimo srityje, kad pacientui būtų užtikrintos teisės pasirinkti gydytoją ir gydymo įstaigą, bei teisės gauti individualizuotą, į konkretaus paciento poreikius orientuotą gydymą, net jei jis pareikalautų aukštesnės kokybės, brangesnių, modernesnių vaistų, gydymo ir tyrimo būdų bei metodų.

Todėl LPOAT tikisi, kad bus užtikrintas deramas dėmesys LPOAT teikiamiems šiems bei kitiems siūlymams įvairiais sveikatos apsaugos reformos klausimais ir bus atsižvelgta į pacientų nuomonę, formuojant sveikatos politiką bei priimant su sveikatos priežiūra susijusius sprendimus. Prašome įtraukti Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybos deleguotus atstovus į darbo grupes, rengiančias teisės aktų, reglamentuojančių sveikatos priežiūros paslaugų teikimą ir finansavimą, projektus, taip pat į programas ir projektus, remiamus Europos Sąjungos ar kitų tarptautinių fondų, susijusius su pacientų sveikatos priežiūra.

Pagarbiai

Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybos vardu
LPOAT pirmininkė

Vida Augustinienė